rũ nihil fit niſi volũtate dei: ſꝫ pleriſqꝫ nõ ap-
paret. Itaqꝫ licuit vanitati philoſophoꝝ etiã
cauſ alijs ea tribuere: vel veris vel proximis:
cũ oĩno videre nõ poſſent: ſuꝑiorẽ ceteꝶ om
nib⁹ cãm .i. volũtatẽ dei: vel falſis: τ ne ab ip-
ſa quidẽ ꝑ veſtigatiõe corꝑaliũ reꝶ atqꝫ mo-
tionũ: ſed a ſua ſuſpitiõe τ errore ꝓlatis. Di
cã ſi potero quiddã: exẽpli grã: quo hec apti-
ora ſint. Eſt certe in corꝑe hũano q̃dã moles
carnis: τ forme ſpẽs: τ ordo: diſtinctioqꝫ mẽ-
broꝝ: τ tꝑatio valitudinis: h̃ corp⁹ inſpirata
aĩa regit: eadẽqꝫ rõnalis: τ ideo q̃uis muta-
bilis: tñ que poſſit illi⁹ incõmutabilis ſapie ꝑ
ticeps eẽ: vt ſit ꝑticipatio ei⁹ in idipm: ſicut in
pſalmo ſcptũ ẽ: de oĩb⁹ ſanctis: ex quib⁹ tan-
quã lapidib⁹ viuis edificat̃ illa hierlm mr̃ no
Ps̃·121 ſtra eterna in celis. Ita eñ canit̃. Hieruſalẽ
que edificat̃ vt ciuitas: cui⁹ ꝑticipatio ei⁹ in
idipm. Idipm quippe h̃ loco: illud ſũmũ et in
cõmutabile bonũ intelligit̃: qd̾ de⁹ ẽ: atqꝫ ſa-
pientia volũtaſqꝫ ipſius. Cui cantat̃ alio loco
Ps̃·101 Mutabis ea τ mutabunt̃: tu vero idẽ ipſe es.

Exemplũ quo oñdit̃ omnes cauſas actio
nũ rõnabiliũ a ſũma dei volũtate deſcende-
re. Caplm. III

Onſtituam⁹ ergo aĩo talẽ ſapientẽ:
c cui⁹ aĩa rõnalis iã ſit ꝑticeps incom-
mutabilis eterneqꝫ veritatis: quã d̾
oĩbus ſuis actiõib⁹ cõſulat: nec aliq̃d oĩno
faciat: qd̾ nõ in ea cognouerit eẽ faciendũ vt
ei ſubditus eiqꝫ obtꝑans recte faciat. Iſte ſi
cõſulta ſũma rõne diuine iuſticie quaſi ſecre-
to audiret aure cordis ſui: eaqꝫ ſibi iubẽte in
aliquo officio miſericordie corp⁹ labore fati-
garet: egritudinemqꝫ cõtraheret: cõſultiſqꝫ
medicis: ab alio diceret̃ cãm morbi eẽ corpo
ris ſiccitatẽ: ab alio aũt humoris imoderatio
nẽ: vnus eoꝶ verã cãm diceret alter erraret
vterqꝫ tñ d̾ ꝓximis cauſis .i. corꝑalib⁹ ꝓnun-
ciaret. At ſi illi⁹ ſiccitatis cauſa q̃reret̃: τ iue
niret̃ volũtari⁹ labor: iã vẽtũ eẽt ad ſuꝑiorẽ
cãm: q̃ ab aĩa ꝓficiſceret̃ ad afficiendũ corp⁹
qd̾ regit: ſꝫ nec ipa ꝑ̃ma eẽt. Illa eñ ꝓculdu-
bio ſuꝑior erat in ipa incõmutabili ſapia: cui
homĩs ſapiẽtis aĩa in caritate ſeruiẽs: τ inef
fabiliter iubẽti obediẽs: volũtariũ laborẽ ſu-
ſceperat: ita nõ niſi dei volũtas cã ꝑ̃ma illius
egritudinis veraciſſime repiret̃. Iam vero ſi i la
bore officioſo τ pio adhibuiſſet ille ſapiẽs mi
niſtros collaborantes ſecũ in oꝑe bono: nec
tñ eadẽ volũtate deo ſuiẽtes: ſꝫ ad carnaliũ cu
piditatũ ſuaꝝ mercedẽ ꝑuenire cupiẽtes: vl̾
incõmoda carnalia deuitantes. Adhibuiſſet
etiã iumẽta ſi hoc exigeret illi⁹ opis implẽdi
ꝓcuratio: que vtiqꝫ iumẽta irratõnalia eẽnt
aĩantia: nec ideo mouerẽt membra ſub ſarci
nis: q aliq̃d de illo bono oꝑe cogitarẽt: ſꝫ na-
turali appetitu ſue voluptatis τ deuitatione
moleſtie. Poſtremo adhibuiſſet etiã ipa cor-
porea oĩni ſẽſu carẽtia: q̃ illi opi eẽnt neceſſa
ria: frumentum ſcꝫ vinũ: τ oleũ: veſtẽ: nũmũ
codicẽ: τ ſi qua hmõi. In his certe oĩb⁹ in il-
lo oꝑe verſantib⁹ corꝑibus: ſiue aĩatis: ſiue ina
nimatis: q̃cũqꝫ mouerent̃: attererent̃: repa
rarent̃: exterminarent̃: reformarẽt̃: alio at-
qꝫ alio mõ locis τ tꝑibus affecta mutarent̃:
nõ alia eẽt iſtoꝝ oĩm viſibiliũ τ mutabiliũ fa-
ctoꝝ cã: niſi illa inuiſibilis τ incõmutabil̾ vo-
lũtas dei ꝑ aĩam iuſtã: ſicut ſedẽ ſapie cũctis
vtẽs: τ malis rõnalib⁹ τ irrõnalib⁹ animis: τ
poſtremo corꝑib⁹: ſiue que illis inſpirarẽt̃ et
aĩarent̃ ſiue oĩ ſẽſu carẽtib⁹: cũ ꝑ̃mit⁹ vteret̃
ipa bona aĩa τ ſctã: quã ſibi ad piũ τ ꝛligioſũ
obſequiũ ſubdidiſſet. Qꝫ ꝗ de vno ſapiẽte q̃
uis adhuc mortale corp⁹ geſtãte: q̃uis ex ꝑ-
te vidẽte poſuim⁹: exẽpli grã: hoc de aliq̃ do-
mo vbi aliquoꝝ taliũ ſocietas ẽ: hoc de ciuita
te: vel etiã d̾ orbe terraꝝ licet cogitare: ſi pe-
nes ſapiẽtes ſancteqꝫ ac ꝑfecte deo ſubditos
ſit ꝑ̃ncipat⁹ τ regimẽ rerũ humanaꝝ.

De ꝓuidẽtia dei qua ſubiectioni ſanctoꝝ
preſidet angeloꝝ. Ca. IIII

Ed hoc q2 nõdũ ẽ. Oꝑtet eñ nos in
hac ꝑegrinatiõe ꝑ̃us mortaliter ex-
erceri: τ ꝑ vires manſuetudinis τ pa
tiẽtie in flagellis erudiri: vt illã ipam ſuꝑnã
atqꝫ celeſtẽ vnde ꝑegrinamur patriã cogite- Ps̃·103
mus. Illic eñ dei volũtas: q̃ facit angelos ſu
os ſpũs: et miniſtros ſuos ignẽ flagrantẽ: in
ſpiritib⁹ ſũma pace atqꝫ amicitia copulatis:
et in vnã voluntatẽ quodã ſpiritali caritatis
igne cõflatis: tanqꝫ in excelſa τ ſctã τ ſecreta
ſede ꝑ̃ſidẽs: velut in domo ſua: τ in tẽplo ſuo
Inde ſe q̃buſdã ordinatiſſimis creature mo
tib⁹: ꝑ̃mo ſpiritalib⁹: deinde corꝑalib⁹ ꝑ cun-
cta diffundit: τ vtitur oĩbus ad incõmutabi-
le arbitriũ ſnĩe ſue: ſiue incorporeis: ſiue cor-
poreis reb⁹: ſiue rõnalib⁹: ſiue irrõnalib⁹: ſpi
ritib⁹: ſiue bonis ꝑ eius grãm: ſiue malis ꝑ ꝓ-
priã voluntatẽ. Sꝫ queadmodũ corꝑa craſſi
ora τ inferiora ꝑ ſubtiliora τ potẽtiora q̃dam
ordine regunt̃: ita oĩa corꝑa ꝑ ſpũm vite. Et
ſpũs vite irrõnal̾ ꝑ ſpũm vite rõnalẽ: τ ſpũs vi
te rõnalis deſertor atqꝫ pctõr ꝑ ſpũm vite ra
tionalẽ piũ τ iuſtũ: τ ille ꝑ ipm deũ: ac ſic vni-
uerſa creatura ꝑ creatorẽ ſuum: ex quo: et ꝑ
quẽ: τ in quo etiã ꝯdita τ inſtituta ẽ: ac ꝑ hoc
volũtas dei ẽ: ꝑ̃ma τ ſũma cã oĩm corꝑalium

ſpecierum atqꝫ motionū· Nihil em̄ fit viſibili
ter et ſenſibiliter: qđ non de interioꝛe inui
ſibili atqꝫ intelligibili aula ſummi imꝑatoꝛis
aut iubeatur: aut ꝑmittatur ſecundū ineffa
bilem iuſticiam p̄mioꝝ atqꝫ penarū: gratiaꝝ
⁊ retributionum in iſta toti' creature ampliſ
ſima quadā immēſaqꝫ republica Si ḡ apoſto
lus paulus q̄uis adhuc poꝛtaret ſarcinā coꝛ
Sap·9 poris: qđ coꝛrūpitur et aggrauat animā: q̄uis
1·Coꝛ·13 uis adhuc ex ꝑte atqꝫ in enigmate videret:
Phil·1 optās diſſolui ⁊ eſſe cū xp̄o: ⁊ i ſemetipo inge
Roma·8 miſcēs adoptionē expectans redemptionē
coꝛpis ſui: potuit tamē ſignificando p̄dicare
dominū ieſū xp̄m: aliter per linguā ſuā: aliter
ꝑ epiſtolā: aliter ꝑ ſacramentū coꝛpis ⁊ ſan
guinis eius· Nec linguā quippe eius: nec mē
branas: nec attramentū: nec ſignificātes ſo
De ꝯſe· nos lingue editos: nec ſigna litterarū cōſcri
diſ·2 pta pelliculis: coꝛpus xp̄i et ſanguinē dicim'
ſed illud tantū qđ ex fructibus terre acceptū
⁊ p̄ce myſtica conſecratū rite ſumimus ad
ſalutē ſpiritalē in memoꝛiā ꝓ nob dn̄ice paſſiōis
Qđ cū ꝑ manus hominū ad illā viſibilem ſpe
ciē ꝑducitur: non ſanctificatur vt ſit tam ma
gnū ſacramentū: niſi operante inuiſibiliter
ſpiritu dei: cū hec om̄ia q̄ ꝑ coꝛꝑales mot' in
illo ope fiunt: deus operetur: mouens primi
tus inuiſibilia miniſtroꝝ: ſiue aīas hominū:
ſiue occultoꝝ ſpirituū ſibi ſubditas ſeruien
tes: quid mirū ſi etiā in creatura celi et terre:
maris ⁊ aeris: facit deus q̄ vult ſenſibilia: at
qꝫ viſibilia: ad ſe ip̄m in eis ſicut opoꝛtere ip̄e
nouit ſignificandū et demonſtrandū: nō ip̄a
ſua q̄ eſt apparēte ſubſtantia: que omnino in
cōmutabilis eſt: omnibuſqꝫ ſpiritibus q̄s cre
auit interius ſecretiuſqꝫ ſublimioꝛ·

De opere dei om̄is creatura adminiſtraꝫ
quo ⁊ mira multa oꝛdini conſuetudinis inſe
runtur· Ca· V

Ie em̄ diuia totā ſpiritalē coꝛꝑalēqꝫ
adminiſtrante creaturā: oīm anno
rum certis diebus aduocanꝫ aque
maris: ⁊ effunduntꝫ ſuꝑ faciem terre· Sed cū
hoc oꝛante ſancto helia factum eſt: quia p̄e
3·Reg·18 ceſſerat tam continua: et tā longa ſerenitas
vt deficerent fame homīes Nec ea hoꝛa qua
ille dei ſeruus oꝛauit: aer ip̄e aliqua humida
facie mox futura pluuie ſigna ꝓtulerat: conſe
cutis tantis et tam velociter imbꝛibus: appa
ruit vis diuina: quib' illud dabaꝫ / diſpenſaba
Exod·19 turqꝫ miraculū Itaqꝫ deus operatur ſolēnia
fulgura atqꝫ tonitrua Sed q: in monte ſyna
inuſitato modo fiebant. voceſqꝫ ille nō ſtrepi
tu confuſo edebanꝫ: ſed ex eis quedā ſigna
dari certiſſimis indicijs apparebant: miracu
la erant· Quis attrahit humoꝛē per radicē
vitis ad botrū et vinū facit; niſi deus: qui et
homine plantante et rigante incrementum 1·Coꝛ·3
dat· Sed cū ad nutū dn̄i aqua in vinū inuſita Joh·2
ta celeritate conuerſa eſt: etiā ſtultis fatenti
bus vis diuina declarata eſt· Quis arbuſta
fronde ac floꝛe veſtit ſolēniter: niſi de'· Ve
rum cū floꝛuit virga ſacerdotis aaron: collo
cuta ē quodammō cū dubitāte hūanitate di
uinitas· Et linguis certe om̄ibus: et om̄ibus
aīalium carnibus gignendis atqꝫ foꝛmādis
cōmunis eſt terrena· materies Et quis ea fa Geñ·1
cit: niſi qui dixit vt hec terra pꝛoduceret: ⁊ in
eodem verbo ſuo q̄ creauit regit atqꝫ agit?
Sed cū eandē materiā ex virga moyſi i car Geñ·4
nē ſerpētis ꝓxime ac velociter vertit· mira
culū fuit rei quidē mutabilis: ſed tn̄ inuſitata
mutatio· Quis aūt aīat queqꝫ viua naſcētia
niſi qui et illū ſerpentē ad hoꝛā ſicut op' fue
rat animauit·

Qđ deus oēm creaturā coꝛꝑalē animare co
gnoſcitur in vteris matrū· Ca· VI

Et quis reddidit cadaueribus aīas
ſuas: cū reſurgerēt moꝛtui: niſi qui
aīat carnes in vteris matrū: vt oꝛi
anꝫ moꝛituri· Siliter et de cōmuni materia:
que in cauſis mūdialib' ꝯſiſtit: ſubito ad tēp'
ꝓdire arietē et colūbā conſtituit: quibus vn'
vigoꝛ carneus et in tp̄e et ex tp̄e acceſſiōis et
receſſiōis: nō diſpar ſed inuſitatus apparuit
Sꝫ cū fiūt illa cōtinuato quaſi quodā fluuio
labentiū / manātiūqꝫ rerū: et ex occulto i ꝓm
ptū: atqꝫ ex ꝓmptu in occultū: vſitato itinere
trāſeuntiū naturalia dicuntur Cum vero ad
monēdis homib' inuſitata mutabilitate in
gerūtur: magnalia nominantur·

De miraculis que magicis artibus fiunt·
Ca· VII

Hic video quid infirme cogitationi
poſſit occurrere: cur ſcꝫ iſta miracu
la etiā magicis artibus fiāt: Nam ⁊ Exod·7
magi pharaonis ſimiliter ſerpentes fecerūt
et alia ſimilia· Sed illud āplius eſt admiran Ibidē·8
dū q̄uo magoꝝ illa potentia q̄ ſerpētes face
re potuit: vbi ad muſcas minutiſſimas ventū
eſt: oīno defecit Scyniphes em̄ muſcule ſunt
breuiſſime: qua tertia plaga ſuꝑbus ꝑp̄ls egy
ptioꝛum cedebaꝫ· Ibi certe deficiētes magi Ibidē
dixerūt· Digit' dei eſt hic Vn̄ intelligi datur
ne ip̄os quidē trāſgreſſoꝛes āgelos ⁊ aereas
ꝑtātes in ymam iſtā caliginē: tanqꝫ in ſui ge
neris carcerē: ab illi' ſublimis etheree purita